

Høringsnotat

Revidering av utdanningspolitisk plattform 2026-2027

Høringssvar sendes som Word- eller PDF-dokument til laeringsmiljo@student.no og merkes med «Innspill UPP» innen **søndag 8. november kl. 23:59**.

Om prosessen

Utdanningspolitisk plattform

Utdanningspolitisk plattform inneholder den viktigste utdanningspolitikken til NSO, inkludert hva vi mener om opptak, oppbygging av studieprogram, læringsmiljø, undervisning, likestilling, vurdering, kvalitetsutvikling, finansiering, dimensjonering, livslang læring og arbeidslivsrelevans. Strukturen følger en tradisjonell student fra videregående, gjennom studieløpet, og ut i arbeidslivet.

Dagens UPP ble vedtatt i 2022. Ny plattform vil bli vedtatt på NSOs landsmøte i april 2027, men prosessen starter allerede nå. Målet for revideringen er:

- Å vedta ny utdanningspolitikk som står seg godt over tid
- Å oppdatere politikken etter dagens politiske kontekst, og ta inn politikk som har blitt vedtatt i resolusjoner
- At dokumentet forblir et godt arbeidsverktøy for organisasjonen, med struktur og detaljnivå omtrent som i dag

Vi ønsker også å unngå at samme politikk står i flere ulike plattformer, da det kan skape usikkerhet om hva som gjelder hvis man vedtar endringer. Men, det er ikke noe dere trenger å tenke på for denne høringen.

Om høringen

Dette er en åpen høring, hvor vi ønsker generelle tilbakemeldinger på innholdet i dagens plattform, og svar på noen tematiske spørsmål. Det er ikke nødvendig å lese dagens plattform for å svare på høringen, men det kan gjøre det enklere å komme med relevante svar.

Høringen sendes ut til NSOs medlemslag og politiske komiteer, pluss relevante samarbeidsorganisasjoner.

Videre prosess

Vi planlegger én høringsrunde i denne prosessen. I tillegg blir det diskusjoner i

landsstyret, på høstkonferansen, og i politiske komiteer. Forslag til revidert plattform sendes ut sammen med sakspapirene til landsmøtet, senest 19. mars 2027.

Om NSOs politiske dokumenter

De viktigste politiske dokumentene i NSO er vårt [prinsippprogram](#) (som inneholder de overordnede prinsippene vi jobber etter), og 4 politiske plattformer med ulike tema ([studentvelferd](#), [internasjonalt](#), [forskning](#) og [utdanning](#)). Hvert år reviderer vi én av plattformene på landsmøtet, og i år er det utdanningspolitisk plattform (UPP) sin tur.

Spørsmål til høring

Hva mener dere om følgende tema? Svar gjerne på det som er relevant for deres institusjon/organisasjon. Dere trenger ikke å svare på alle temaene.

Kunstig intelligens

Dagens plattform ble laget før kunstig intelligens (KI) ble en del av studietilværelsen, og har derfor ingen politikk om temaet. Hvordan bør vi forvente at institusjonene legger opp undervisning og vurdering nå som KI er en del av studiehverdagen? Hva trenger studenter og undervisere av retningslinjer og opplæring, og hvem bør ha ansvar for å lage/tilby dette? Hva har det å si for vår rettssikkerhet?

Finansiering

Den resultatbaserte delen av finansieringen til institusjonene baserer seg i dag på tre indikatorer: studiepoeng, fullførte doktorgrader, og fullførte studieprogram. Gjeldende politikk er at den bør bidra til å «heve utdanningskvaliteten, redusere frafall og legge til rette for studentmobilitet». Bør man ha andre indikatorer for å skape insentiver for kvalitetsarbeid, ikke bare gjennomføring? Bør uttellingen være like stor for studiepoeng på digitale studier som studier med fysisk oppmøte?

Studenter på campus

Dagens plattform sier at «Heltidsstudier skal derfor, som hovedregel, være fysisk, men digital undervisning kan være et godt supplement for å skape mer tilgjengelighet og fleksibilitet for studentene.». Samtidig er det flere og flere studenter som tar full-digitale studieløp. På sikt kan det ha konsekvenser for læringsmiljøet på campus og for vårt mål om at heltidsstudentene skal være normen. Bør institusjonene jobbe proaktivt for at studentene bruker mer tid på campus? Hvilke virkemidler kan og bør de i så fall bruke?

Gradsstruktur

Flere europeiske land har muligheter for kortere mastergrader, typisk på 90 ECTS, for eksempel i Storbritannia, Nederland, Sveit og Spania. Det er også mulig i henhold til [det felles-Europeiske rammeverket](#). Bør man åpne for å eksperimentere med alternative gradsstrukturer, for eksempel ettårige mastere? Må alle mastergrader inneholde en masteroppgave på 30 studiepoeng?

Studentrepresentasjon og fulltidsverv

I dag sier vi ingenting om hvem som bør ha fulltidsverv i sine studentdemokratier, ut over «Ansatte og tillitsvalgte i studentdemokratiene skal få rettferdig lønn/honorar» og at institusjonene skal «legge til rette for viktige innsatsfaktorer, deriblant egnede kontorlokaler» (se seksjon 7.4 i dagens plattform). Bør vi mene noe om hvor stor kapasitet studentdemokratiene bør ha, sammenlignet med studentmassen? Bør alle institusjoner ha minst én tillitsvalgt på fulltid, uavhengig av størrelse?

Mangfold og likestilling

Mye av mangfolds- og likestillingspolitikken vår ligger i utdanningspolitisk plattform. Hvilke utfordringer ser dere på deres institusjon knyttet til mangfold og inkludering? Gjøres det nok for at studentmassen skal speile befolkningen som helhet?

Klage på sensur

Gjeldende politikk er at studenter som klager på karakter skal kunne velge mellom ny blind sensur, eller sensur hvor studentene kan legge ved mottatt karakter og begrunnelse på hvorfor de mener at den feil. Dagens praksis er at klage behandles som ny blind sensur. Bør man fortsatt be om denne valgfriheten, eller velge én måte å gjennomføre ny sensur på?

Opptak – spesielle opptakskrav

Hovedregelen i Norge er at man er kvalifisert til å komme inn på et studieprogram hvis man har grunnleggende studiekompetanse fra videregående. I tillegg kan det stilles spesielle opptakskrav, som realfagskompetanse, karakterkrav, eller bestått opptaksprøve.

I dag mener NSO at «det skal kunne settes spesielle opptakskrav på enkelte studier når innholdet i studiet tilsier at det er nødvendig. Slike krav skal reflektere studiets egenart og behov for forkunnskaper som kreves for å gjennomføre utdanningen. For utbredt bruk av spesielle opptakskrav bør unngås da det gjør opptakssystemet mindre transparent og forutsigbart.»

Norsk studentorganisasjon

Bør vi ha spesielle opptakskrav, eller bør vi si at alle med generell studiekompetanse er kvalifisert til alle studier, og at studiene selv må gi studentene den kompetansen de trenger? Eventuelt, i hvilke situasjoner bør spesielle opptakskrav brukes?

Overgangen fra videregående til høyere utdanning

Hvilke virkemidler bør man bruke, i videregående opplæring eller høyere utdanning, for å sikre studieforbereidhet og en god overgang mellom videregående og høyere utdanning? Hvilke ferdigheter skal vi forvente at studenter tar med seg fra grunnskolen og videregående, og hvem har ansvar for hva?

Annet

Er det andre ting i dagens plattform som dere ønsker å ta bort, legge til eller endre?